

Været i Norge

Klimatologisk månedsoversikt
April 2024

Lars Grinde, Jostein Mamen, Ketil Tunheim, Signe Aaboe

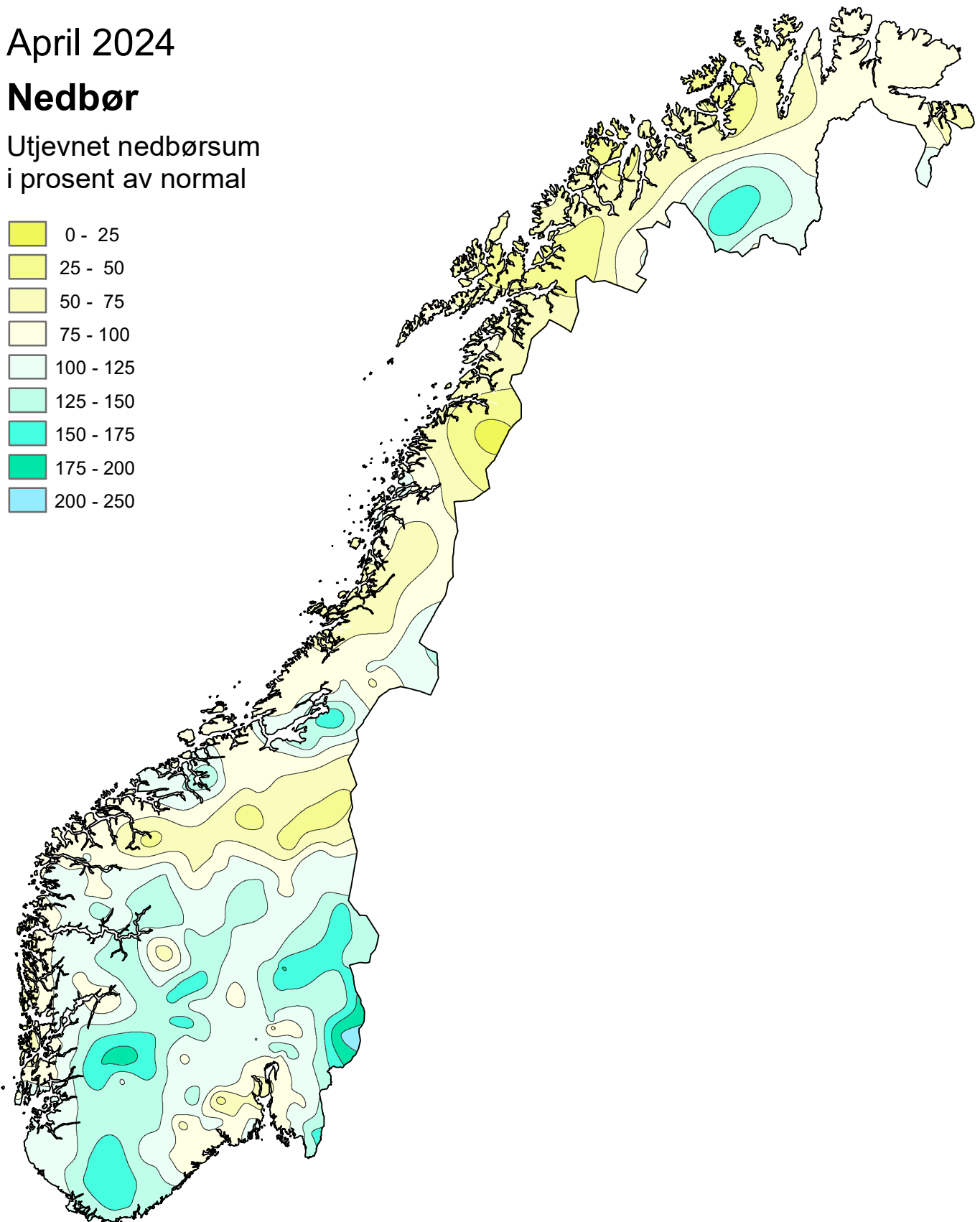
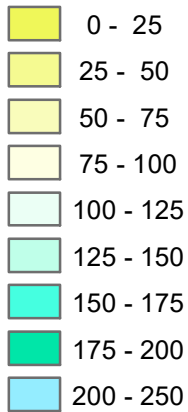
Okshornan på Senja i strålende vær 28. april. Foto: Helen Eide

Klimatologisk månedsoversikt

April 2024

Nedbør

Utjevnet nedbørsum
i prosent av normal

Normalperioden er 1991 - 2020

Utgitt: 01.05.2024

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
<https://www.met.no/publikasjoner/met-info>

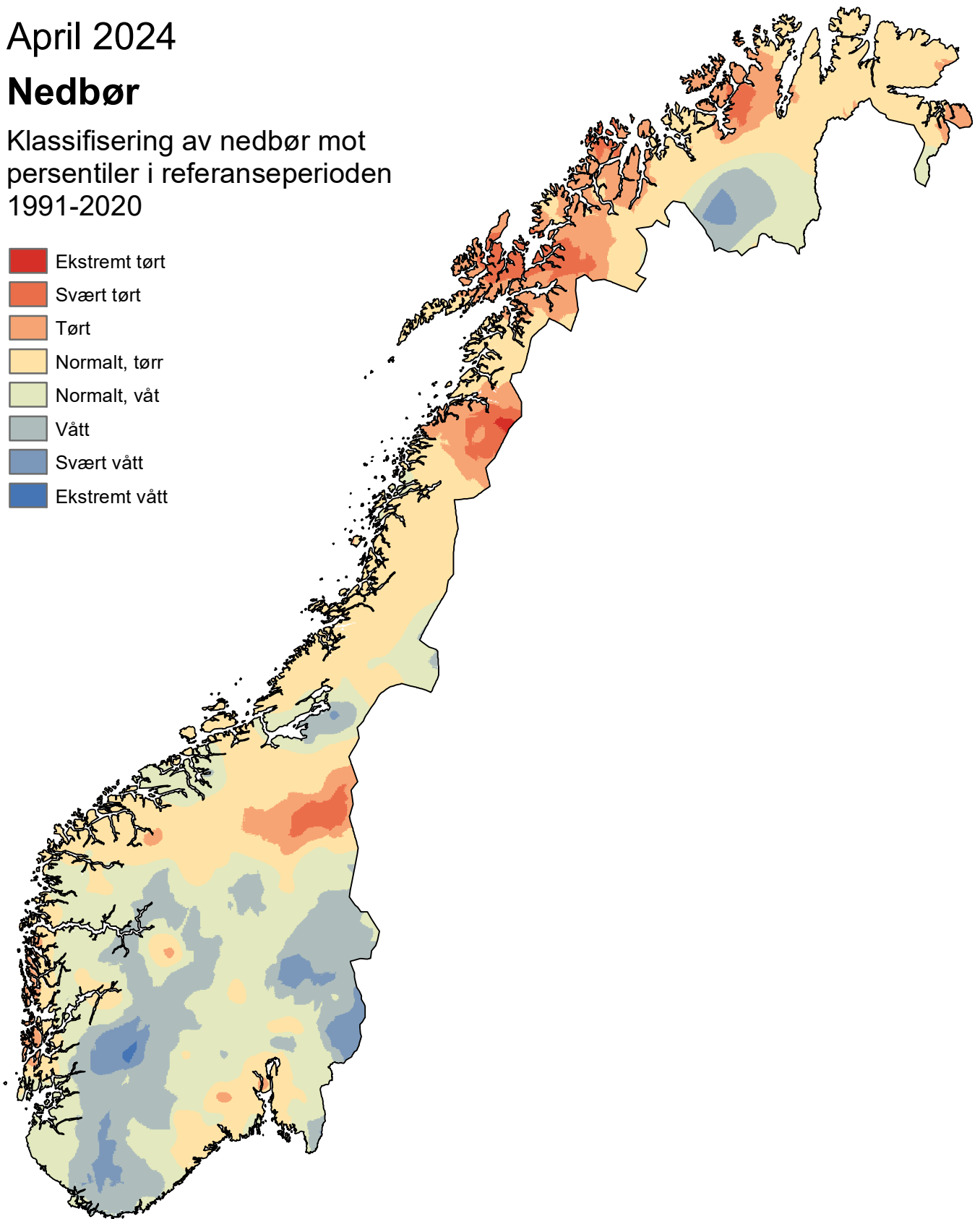
Klimatologisk månedsoversikt

April 2024

Nedbør

Klassifisering av nedbør mot
persentiler i referanseperioden
1991-2020

- Ekstremt tørt
- Svært tørt
- Tørt
- Normalt, tørt
- Normalt, våt
- Vått
- Svært vått
- Ekstremt vått

Normalperioden er 1991 - 2020

Utgitt: 01.05.2024

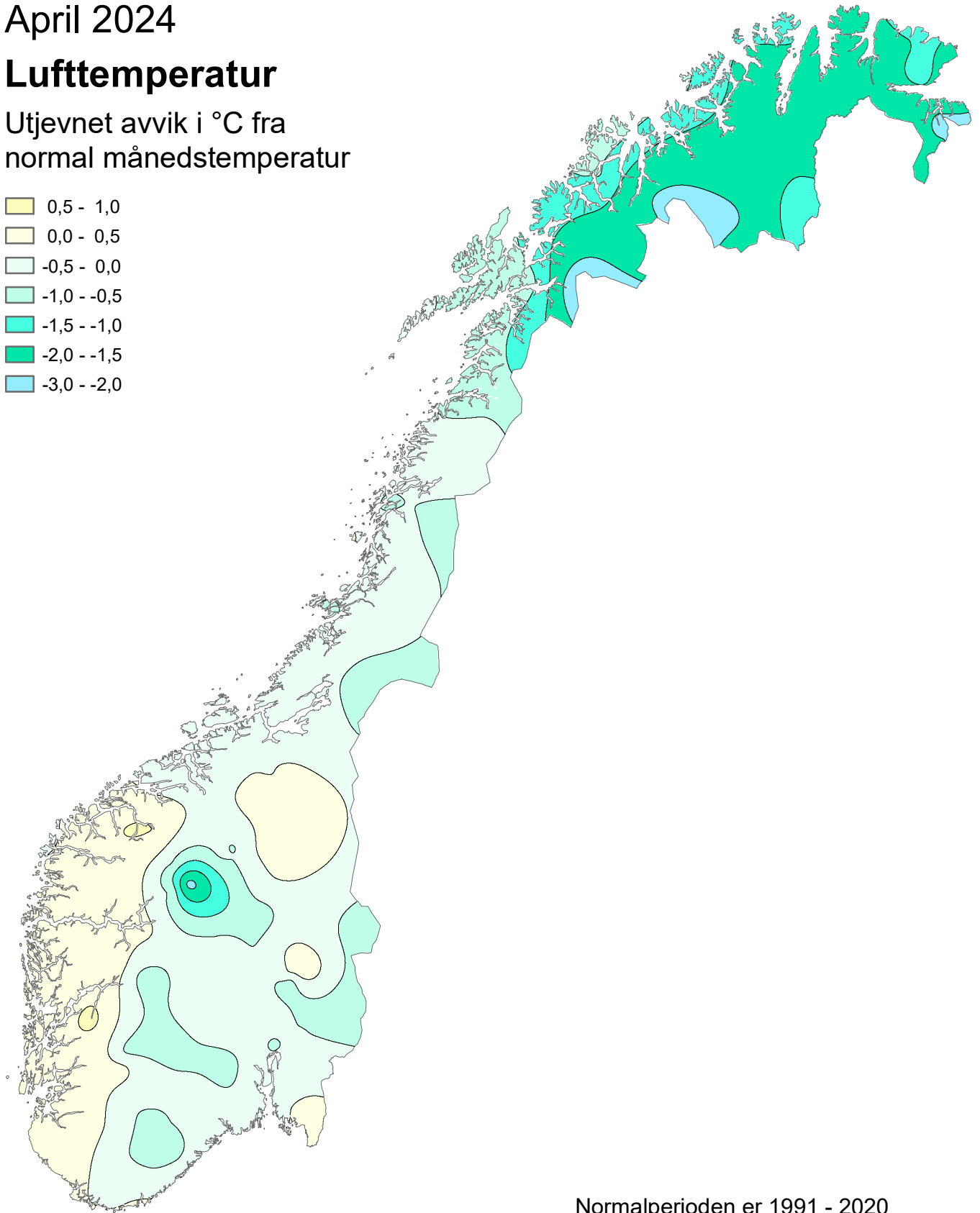
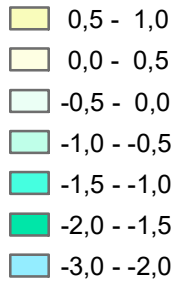
Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
<https://www.met.no/publikasjoner/met-info>

Klimatologisk månedsoversikt

April 2024

Lufttemperatur

Utjevnet avvik i °C fra normal månedstemperatur

Normalperioden er 1991 - 2020

Utgitt: 01.05.2024

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
<https://www.met.no/publikasjoner/met-info>

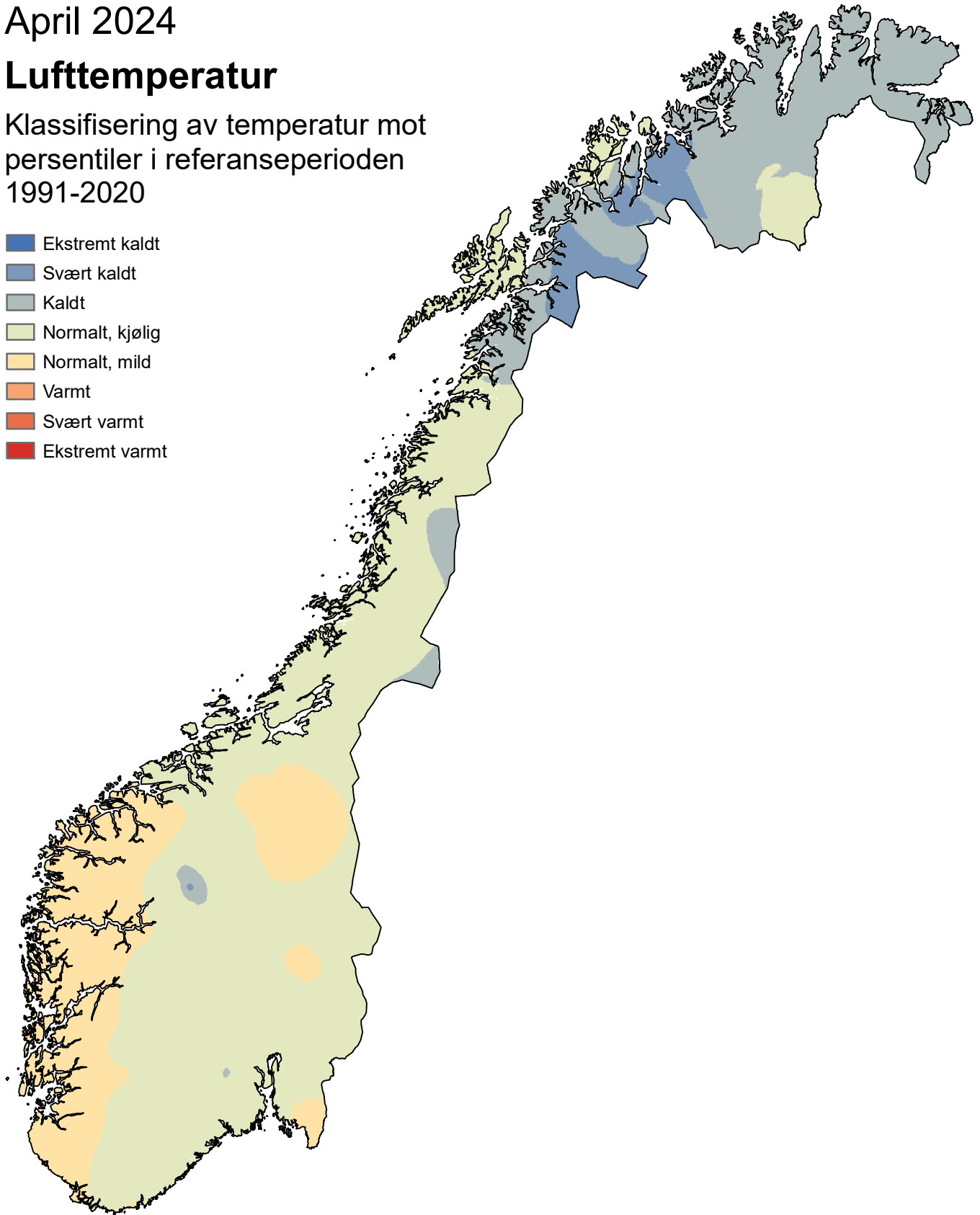
Klimatologisk månedsoversikt

April 2024

Lufttemperatur

Klassifisering av temperatur mot persentiler i referanseperioden 1991-2020

- Ekstremt kaldt
- Svært kaldt
- Kaldt
- Normalt, kjølig
- Normalt, mild
- Varmt
- Svært varmt
- Ekstremt varmt

Normalperioden er 1991 - 2020

Utgitt: 01.05.2024

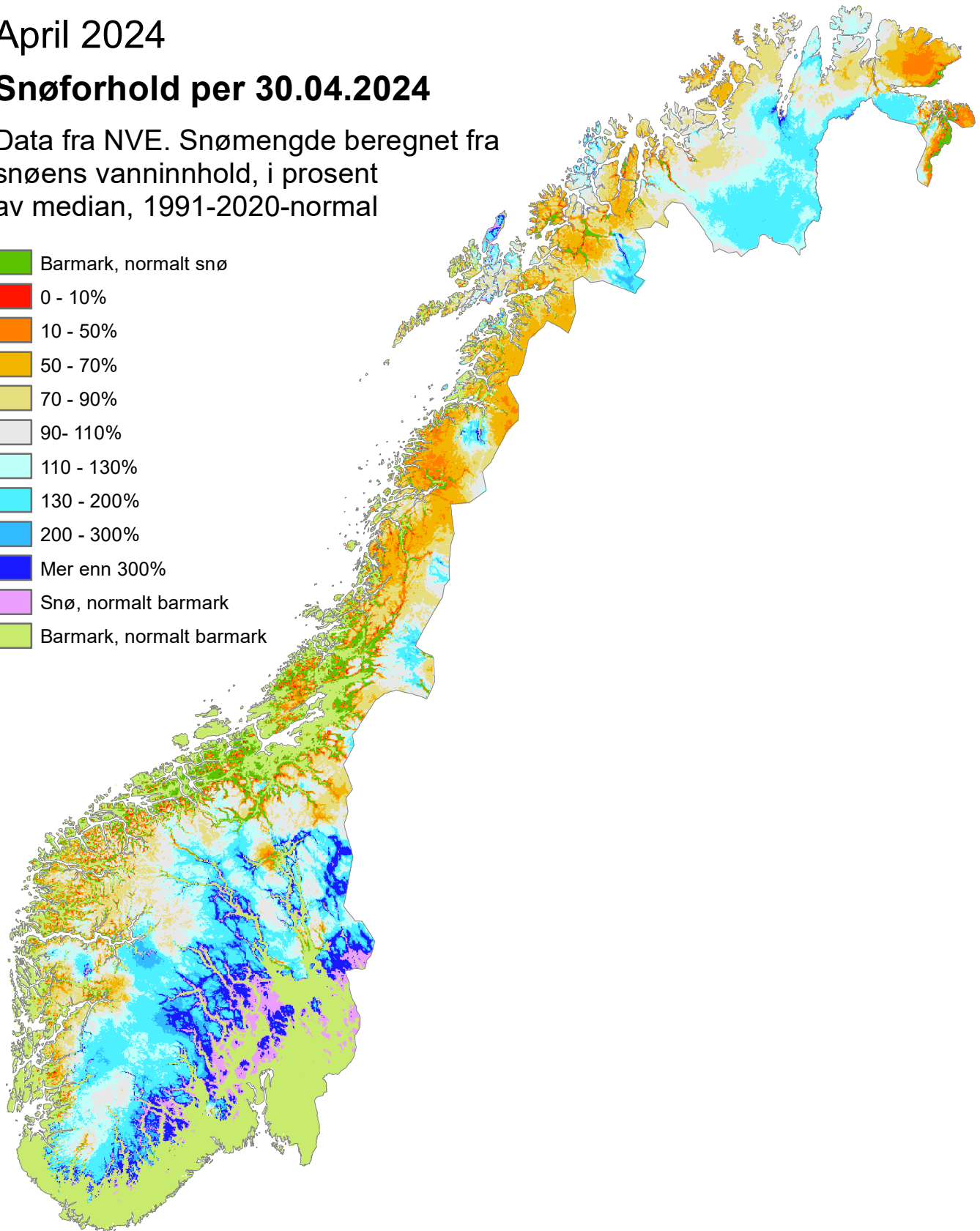
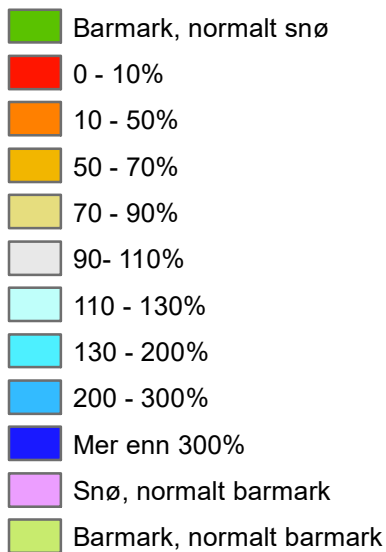
Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
<https://www.met.no/publikasjoner/met-info>

Klimatologisk månedsoversikt

April 2024

Snøforhold per 30.04.2024

Data fra NVE. Snømengde beregnet fra snøens vanninnhold, i prosent av median, 1991-2020-normal

Normalperioden er 1991 - 2020

Utgitt: 01.05.2024

Kartunderlag fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.

<https://www.met.no/publikasjoner/met-info>

April 2024: kaldeste april måned siden 2021, kaldeste aprildag siden 1991

Klassifikasjonen viser at sør for Stad og Dovre var april hovedsakelig «Normal – våt» eller «Våt», med mindre innslag av «Svært våte» områder også. Ellers i landet var måneden for det meste «Normal – tørr» eller «Tørr», men med lokalt våte områder i Trøndelag og Finnmark. Nedbøren for hele landet sett under ett var nær normalen. I Sør-Norge var temperaturen i april nær normalen, mens den i Nord-Norge var på den kjølige siden av normalen i Nordland og «Kald» eller «Svært kald» i Troms og Finnmark. Landstemperaturen var 0,6 °C under normalen.

Lufttemperatur

I Sør-Norge var temperaturen i april nær normalen, mens den i Nord-Norge var på den kjølige siden av normalen i Nordland og «Kald» eller «Svært kald» i Troms og Finnmark. Landstemperaturen var 0,6 °C under normalen. Vi må tilbake til 2021 for å finne en kaldere april. Avviket var da 0,8 °C under normalen. Måneden er den 55. varmeste april måneden i en måleserie som går tilbake til 1901. Varmest i denne serien er 2011, med 2,7 °C over normalen. Den kaldeste er 1917, med 4,1 °C under normalen. Avvikene i årets april varierte fra rundt 2 °C under normalen på værstasjoner hovedsakelig i Finnmark, til nær normalen på flere værstasjoner i Vestland.

Tidlig i måneden ble det satt 17 stasjonsrekorder for minimumstemperatur. Fem stasjoner satte rekord for kaldeste april. Se rekordtabellen bakerst i rapporten.

De varmeste stasjonene var

- Lysebotn (Sandnes, Rogaland) 7,4 °C (0,2 °C over normalen)
- Bergen – Florida (Vestland) 7,3 °C (0,1 °C over normalen)
- Eidfjord III (Vestland), Fister – Sigmundstad (Hjelmeland, Rogaland), og Tafjord (Fjord, Møre og Romsdal) 7,2 °C (henholdsvis ingen normal, 0,2 °C over normalen og 0,5 °C over normalen)

De kaldeste stasjonene var

- Sju fjellet (Balsfjord, Troms, 1074 moh) –7,1 °C (1,3 °C under normalen)
- Reinhaugen (Nesseby, Finnmark) –6,2 °C (1,7 °C under normalen)
- Rassegalvari (Kautokeino, Finnmark) –6,1 °C (ingen normal ennå)

Høyeste maksimumstemperatur var 19,7 °C, som ble registrert så tidlig som den 11. i Lier (Buskerud). Vi må tilbake til 2017 for å finne en tidligere dato for høyeste temperatur i Norge i april. Den gang var det også Lier som var varmest i landet, da med 19,0 °C den 7. april, som er tidligste dato for høyeste temperatur i Norge i april. Også i 1974 ble månedens høyeste temperatur registrert 7. april. Da var Vefall i Drangedal varmest med 21,6 °C. Gjennomsnittet av høyeste temperatur i Norge i april i normalperioden 1991-2020 er 21,3 °C. Laveste minimumstemperatur var –32,9 °C, og ble registrert den 5. på Cuovddatmohkki (Karasjok, Finnmark). Vi må tilbake til 1991 for å finne en lavere verdi for månedens laveste temperatur i Norge i april. Da var Cuovddatmohkki kaldest med –36,4 °C den 2. april 1991. Dette er den nest laveste temperaturen som er målt her til lands i april, bare slått av –36,5 °C i Karasjok 9. april 1924. Gjennomsnittet av laveste temperatur i Norge i april i normalperioden 1991-2020 er –27,3 °C.

Nedbør

Klassifikasjonen viser at sør for Stad og Dovre var april hovedsakelig «Normal – våt» eller «Våt», med mindre innslag av «Svært våte» områder også. Ellers i landet var måneden for det meste «Normal – tørr» eller «Tørr», men med lokalt våte områder i Trøndelag og Finnmark. Nedbøren for hele landet sett under ett var nær normalen. Måneden ble den 49. våteste april måneden i måleserien som går tilbake til 1901. I denne serien er 1943 våtest med 70 % mer nedbør enn normalt, mens 2019 er tørrest med 65 % mindre nedbør enn normalt.

Det har blitt satt to rekorder for døgnnedbør. Se rekordtabellen bakerst i rapporten.

De våteste stasjonene var

- Lurøy (Nordland) 222,6 mm (4 % mer nedbør enn normalt)
- Gullfjellet (Bergen, Vestland) 210,6 mm (likt med normalen)
- Eimhjellen (Gloppen, Vestland) 209,1 mm (23 % mer nedbør enn normalt)

Gjennomsnittet av største månedsnedbør i april i normalperioden 1991-2020 er 287 mm.

De tørreste stasjonene var

- Skjåk II (Innlandet) 5,4 mm (23 % mindre nedbør enn normalt)
- Saltdal – Nordnes (Nordland) 6,5 mm (80 % mindre nedbør enn normalt)
- Tynset - Hansmoen (Innlandet) 8,1 mm (55 % mindre nedbør enn normalt)

Høyeste døgnnedbør var 89,3 mm, som ble registrert den 13. på Lurøy (Nordland). Gjennomsnittet av største døgnnedbør i april i normalperioden 1991-2020 er 77 mm.

Snøforhold

Ved månedens slutt var det høyereliggende områder østafjells som relativt sett hadde mest snø, med over 300 % av normal snømengde. I enkelte områder Østafjells var det fortsatt snø der det nå normalt er barmark. Se kartet side 6.

Arktis

Lufttemperatur

Jan Mayen var den varmeste stasjonen med et gjennomsnitt på $-2,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ ($0,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ under normalen). Karl XII-øya var kaldest med $-14,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ i gjennomsnitt (ingen normal ennå.)

Ny-Ålesund hadde en gjennomsnittstemperatur på $-6,9\text{ }^{\circ}\text{C}$, noe som er $1,8\text{ }^{\circ}\text{C}$ over normalen. På Hopen var månedstemperaturen $-8,6\text{ }^{\circ}\text{C}$, som er $0,6\text{ }^{\circ}\text{C}$ under normalen. Svalbard lufthavn hadde en gjennomsnittstemperatur på $-8,4\text{ }^{\circ}\text{C}$, $0,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ over normalen. Bjørnøya endte $0,7\text{ }^{\circ}\text{C}$ under normalen, med en middeltemperatur på $-4,2\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Månedens høyeste maksimumstemperatur var $7,5\text{ }^{\circ}\text{C}$, og ble målt 22. april på Longyeardalen - Central. Den laveste minimumstemperaturen ble målt på Verlegenuken den 6. april med $-32,5\text{ }^{\circ}\text{C}$.

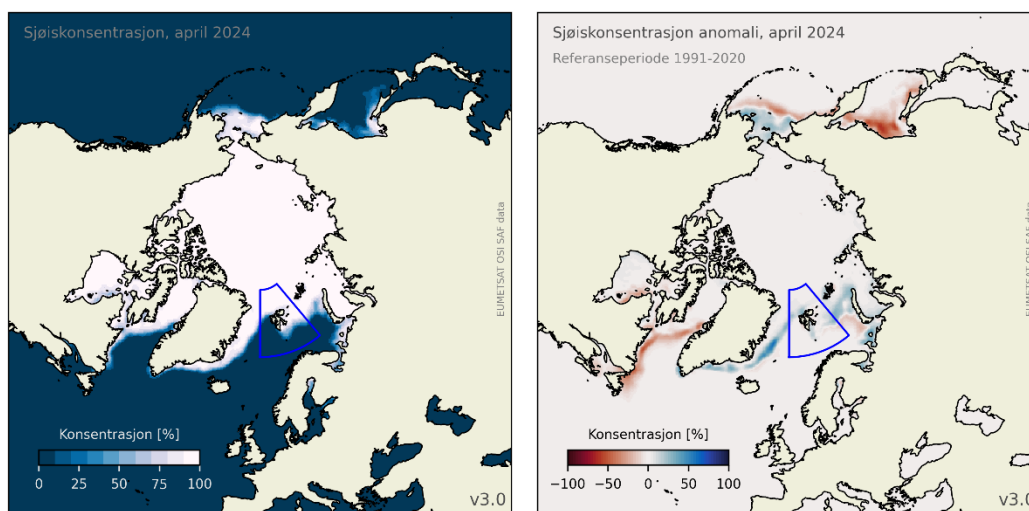
Nedbør

Ny-Ålesund registrerte mest nedbør av de arktiske stasjonene med $54,3\text{ mm}$ (117% mer nedbør enn normalt). Bjørnøya fikk nest mest med $15,2\text{ mm}$ (52% mindre nedbør enn normalt). Svalbard lufthavn og Longyeardalen – Central var tørrest med $3,6\text{ mm}$ (henholdsvis 60% mindre nedbør enn normalt og ingen normal ennå). Ny-Ålesund målte også størst døgnnedbør av de arktiske stasjonene med $16,5\text{ mm}$ den 23. april.

Sjøis

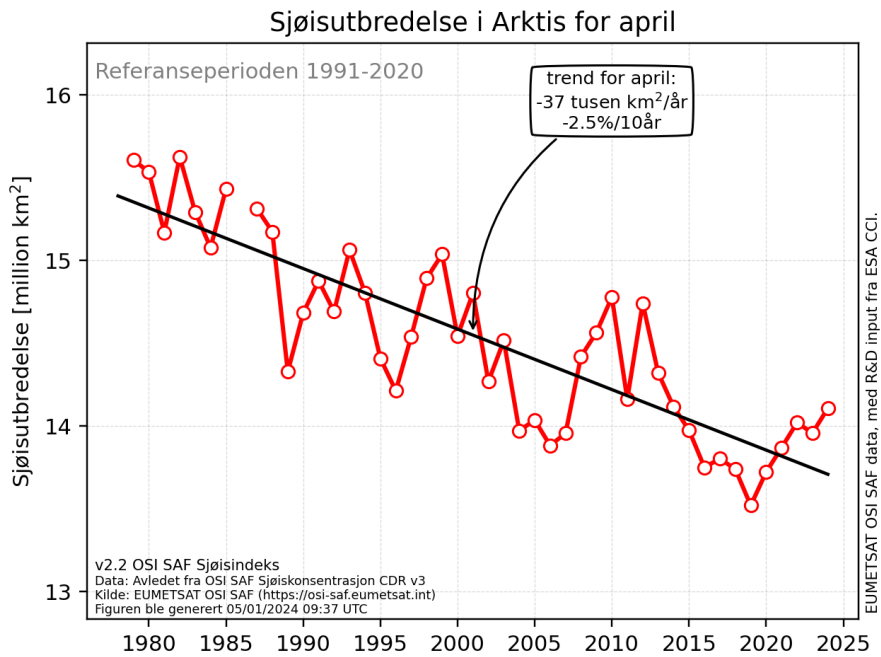
Arktis

Sjøisen i Arktis er i april målt til $14,11$ millioner km^2 , hvilket er den 14. laveste utbredelse for april som har blitt observert med satellittmålinger¹, se figur 2. I forhold til referanseperioden defineres dette som en normal utbredelse. Rundt Svalbard, er isutbredelsen nå $0,58$ millioner km^2 og er den 24. laveste, hvilket svarer til en normal utbredelse for april (figur 3)

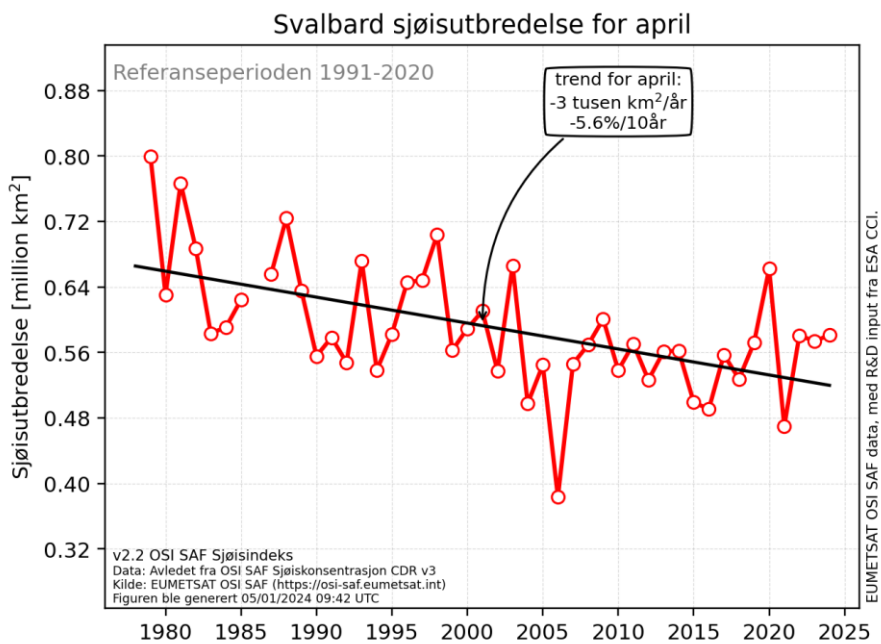

Figur 1: Til venstre: Sjøiskonsentrasjonen i Arktis for april 2024. Blått er åpent hav, mens hvitt er 100% is. Til høyre: Avvik i prosent av iskonsentrasjonen fra referanseperioden 1991–2020. Røde områder har mindre is enn normalt mens blå har mer. Den blå boksen indikerer Svalbardregionen som vises i figur 3.

¹Vi har satellittobservasjoner av sjøis tilbake til oktober 1978.

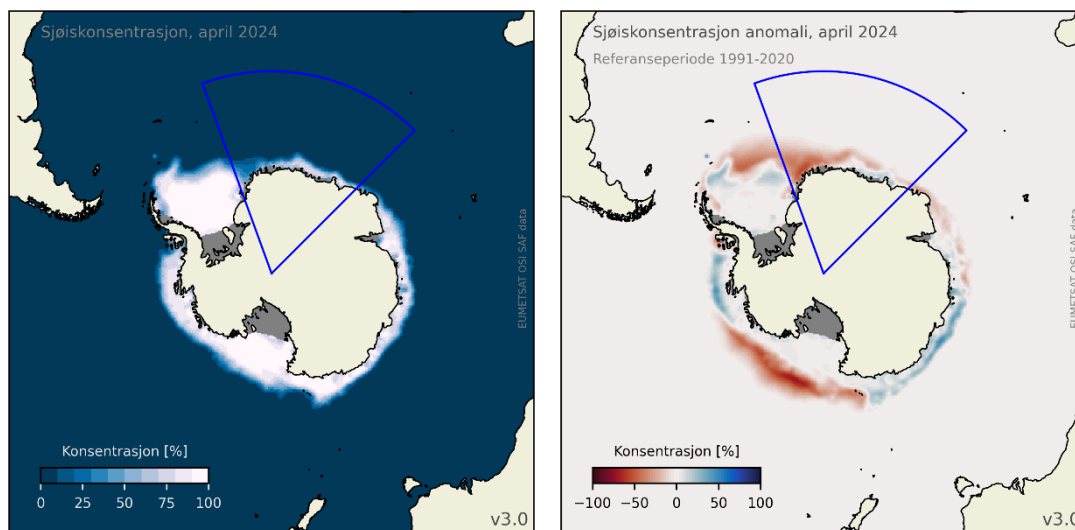
Figur 2: Sjøisutbredelsen i Arktis for april i perioden 1979–2024. Trenden er beregnet i forhold til referanseperioden 1991–2020.

Figur 3: Sjøisutbredelsen rundt Svalbard for april i perioden 1979–2024. Trenden er beregnet i forhold til referanseperioden 1991–2020. Svalbardområdet er markert på kartet i figur 1.

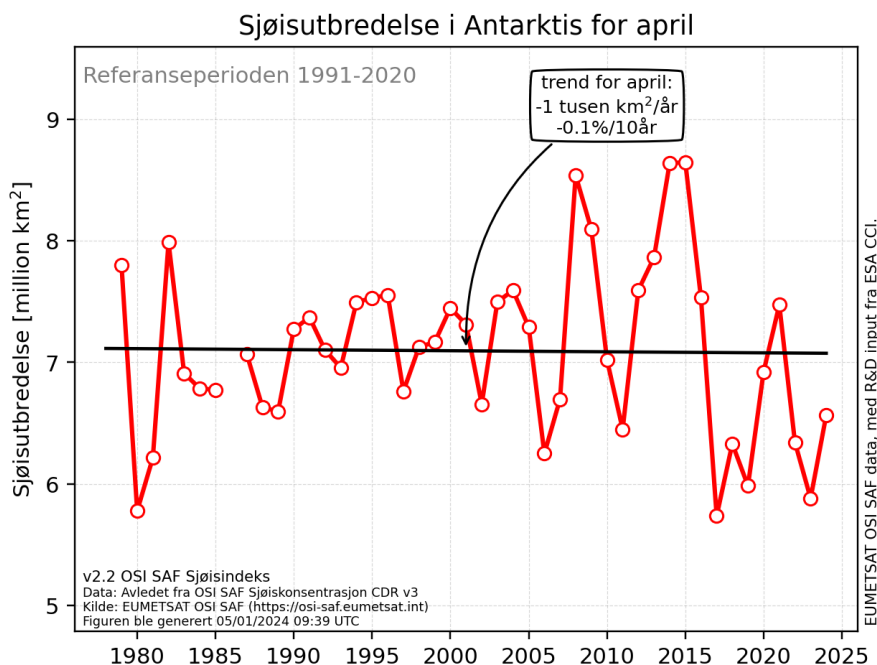
Antarktis

På den sørlige halvkule er sjøisutbredelsen for april 6.56 millioner km². Dette er den 10. laveste utbredelse som har blitt observert og er derfor lav i forhold til referanseperioden for april (figur 5). I havområdet utenfor Dronning Maud Land er isutbredelsen nå 0.46 millioner km² og den 7. laveste, hvilket svarer til en svært lav utbredelse i dette området for april (figur 6).

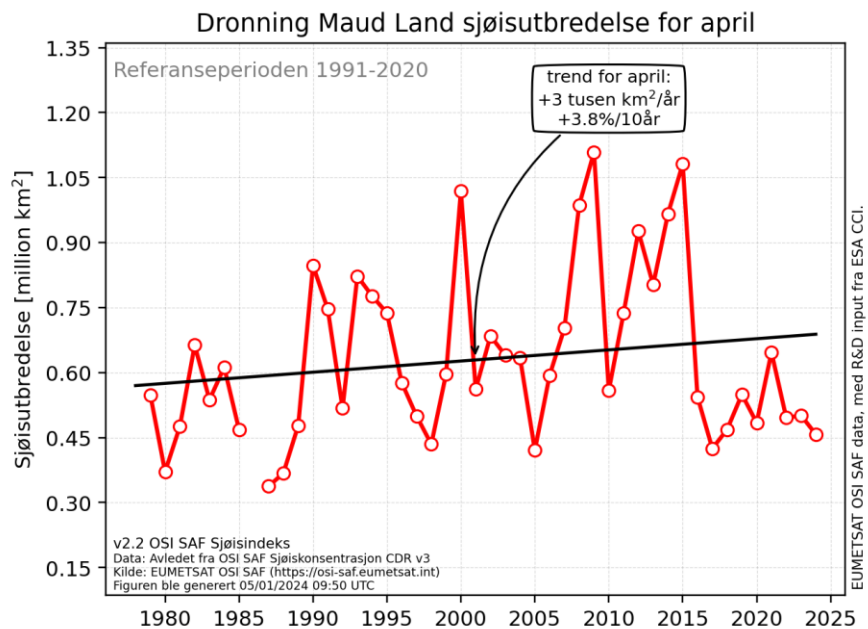

Figur 4: Til venstre: Sjøiskonsentrasjonen i Antarktis for april 2024. Blått er åpent hav, mens hvitt er 100% is. Til høyre: Avvik i prosent av iskonsentrasjonen fra referanseperioden 1991–2020. Røde områder har mindre is enn normalt mens blå har mer. De grå områder inn mot land representerer isbremmer. Den blå boksen indikerer havområdet utenfor Dronning Maud Land som vises i figur 6.

Se flere oppdaterte grafer for sjøis på METs webside om kryosfæren <https://cryo.met.no/nb/sjoe-is-indeks>.

Figur 5: Sjøisutbredelsen i Antarktis for april i perioden 1979–2024. Trenden er beregnet i forhold til referanseperioden 1991–2020.

Figur 6: Sjøisutbredelsen i en sektor utenfor Dronning Maud Land for april i perioden 1979– 2024. Trenden er beregnet i forhold til referanseperioden 1991–2020. Dronning Maud Land sektoren er markert på kartet i figur 4.

Rekorder

Data fra vær- og nedbørstasjoner som rapporterer daglig, og som har vært i drift femten år eller mer. "Start" angir første år med lokale april-målinger. * betyr tangering av rekord.

Stasjoner med ny april-rekord for døgnnedbør

Stnr	Navn	Kommune	mm	Dato	Start	Forrige	mm
51800	Mjølfjell Uh	Voss (Vestland)	47,2	8	1999	15.04.2013	45,8
93301	Suolovuopmi - Lulit	Kautokeino (Finnmark)	12,9	11	2004	06.04.2021	11,5

Stasjoner med ny april-rekord for lav månedsmiddeltemperatur

Stnr	Navn	Kommune	°C	Start	Forrige	°C
91380	Skibotn II	Storfjord (Troms)	-0,4	2004	2017	-0,1
91740	Sørkjosen lufthavn	Nordreisa (Troms)	-0,3*	2005	2008	-0,3
92750	Hasvik lufthavn	Hasvik (Finnmark)	0,3*	2005	2008	0,3
97251	Karasjok - Markannjarga	Karasjok (Finnmark)	-3,7	2004	2017	-3,6
99460	Pasvik - Svanvik	Sør-Varanger (Finnmark)	-2,8	2009	2017	-2,7

Stasjoner med ny april-rekord for minimumstemperatur

Stnr	Navn	Kommune	°C	Dato	Start	Forrige	°C
76330	Brønnøysund lufthavn	Brønnøy (Nordland)	-6,5	3	2003	07.04.2013	-6,2
76530	Tjøtta	Alstahaug (Nordland)	-8,4	3	2003	05.04.2022	-6,8
76750	Sandnessjøen Lh – Stokka	Alstahaug (Nordland)	-8,5	3	2004	06.04.2022	-5,9
77230	Mosjøen lufthavn	Vefsn (Nordland)	-13,4*	3	2004	02.04.2006	-13,4
79764	Hjartåsen	Rana (Nordland)	-21,0	3	2009	06.04.2013, 07.04.2013	-18,3
80102	Solvær III	Lurøy (Nordland)	-5,4	3	2008	05.04.2020	-3,9
80740	Reipå	Meløy (Nordland)	-14,3	4	2010	05.04.2022	-13,5
82410	Helligvær II	Bodø (Nordland)	-4,9	3	2005	05.04.2012	-4,0
85040	Rotvær	Lødingen (Nordland)	-5,8	4	2009	05.04.2022	-5,2
85840	Værøy heliport	Værøy (Nordland)	-5,3	3	2005	04.04.2020, 05.04.2020	-4,3
86740	Bø i Vesterålen III	Bø (Nordland)	-6,8	4	2003	06.04.2013	-6,4
89350	Bardufoss	Målselv (Troms)	-26,0 ¹	5	1946	05.04.1956, 04.04.2024	-25,1
89940	Dividalen II	Målselv (Troms)	-25,5	4	2010	05.04.2013	-23,8
91740	Sørkjosen lufthavn	Nordreisa (Troms)	-15,0	4	2006	05.04.2022	-14,3
92750	Hasvik lufthavn	Hasvik (Finnmark)	-12,9	4	2003	09.04.2013	-12,7
98360	Båtsfjord - Straumsnesaksla	Båtsfjord (Finnmark)	-14,1	6	2003	09.04.2013	-14,0
99735	Edgeøya - Kapp Heuglin	Svalbard (Svalbard)	-30,2	16	2006	01.04.2020	-27,8

¹Minimumstemperaturmålingene på Bardufoss har homogenitetsbrudd. Se met.no Report 07-2023: Herdis Motrøen Gjeltén, Elinah Khasandi Kuya, Ole Einar Tveito
Homogenization of monthly maximum and minimum temperature series 1961-2020